

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «МЕДИЧНА ПСИХОЛОГІЯ» ЗАСОБАМИ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ» ТА ЇЇ ПРАКТИЧНОГО ЗАСТОСУВАННЯ

Шевченко О. М.

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри українознавства та гуманітарної підготовки
Полтавського державного медичного університету
ORCID ID: 0000-0002-5829-2048

Лещенко Т. О.

кандидат філологічних наук, доцент,
завідувач кафедри українознавства та гуманітарної підготовки
Полтавського державного медичного університету
ORCID ID: 0000-0003-4682-3734

У статті розглянуто проблему формування професійної компетентності здобувачів спеціальності «Медична психологія» у процесі вивчення дисципліни «Основи педагогіки вищої школи» та її практичного застосування. Актуальність дослідження визначається зростанням вимог до підготовки медичних психологів, необхідністю забезпечення високого рівня професійної компетентності, інтеграції педагогічних знань у фахову діяльність та розвитку комунікативних, етичних і рефлексивних навичок.

Основну увагу приділено теоретичному обґрунтуванню і експериментальній перевірці ефективності формування професійної компетентності студентів спеціальності «Медична психологія» через застосування дисципліни «Основи педагогіки вищої школи». Дослідження проведено з використанням комплексу методів: аналізу наукової літератури, анкетування, педагогічного спостереження, тестування рівня компетентності та статистичної обробки результатів, зокрема t-критерію Стьюдента і порівняння середніх значень.

Експериментальне дослідження було проведено у 2024–2025 навчальному році й охопило 86 студентів I–II курсів, розподілених на експериментальну ($n = 44$) і контрольну ($n = 42$) групи. Результати засвідчили статистично значуще підвищення рівня професійної компетентності в експериментальній групі порівняно з контрольною ($p < 0,05$). Отримані дані підтверджують ефективність використання активних і практико-орієнтованих методів навчання в процесі вивчення педагогічних дисциплін.

Наукова новизна дослідження полягає у вперше проведеній експериментальній перевірці системного застосування педагогічних методів для формування професійної компетентності майбутніх медичних психологів. Практична значущість дослідження полягає у можливості використання його результатів для розроблення освітніх програм і методичних рекомендацій у закладах вищої медичної освіти, у практиці викладання педагогічних дисциплін і в наукових дослідженнях проблем професійної підготовки медичних психологів.

Ключові слова: професійна компетентність, медична психологія, педагогіка вищої школи, компетентнісний підхід, професійна підготовка, експериментальне дослідження.

Shevchenko O. M., Leshchenko T. O. Formation of professional competence of students of the specialty «Medical psychology» by means of the discipline «Fundamentals of higher school pedagogy» and its practical application

The article explores the formation of professional competence in students specializing in «Medical Psychology» through the study and practical application of the course «Fundamentals of Higher Education Pedagogy». The relevance of the research is driven by the increasing demands for well-prepared medical psychologists, the need to ensure a high level of professional competence, the integration of pedagogical knowledge into professional practice, and the development of communication, ethical, and reflective skills.

The aim of the study was to theoretically substantiate and experimentally verify the effectiveness of fostering professional competence in students of the «Medical Psychology» specialty through the implementation

of the «Fundamentals of Higher Education Pedagogy» course. A combination of research methods was employed, including literature analysis, questionnaires, pedagogical observation, competence-level assessment, and statistical analysis using the Student's t-test and comparison of mean values.

The study involved 86 fourth-year students, divided into an experimental group ($n = 44$) and a control group ($n = 42$). The results demonstrated a statistically significant improvement in professional competence in the experimental group compared to the control group ($p < 0.05$), confirming the effectiveness of active, practice-oriented teaching approaches.

The scientific novelty of the research lies in the first experimental verification of a systematic pedagogical approach to developing professional competence in future medical psychologists. The practical value of the findings is in their applicability for designing educational programs and methodological recommendations in higher medical education institutions.

Keywords: professional competence, medical psychology, higher education pedagogy, competence-based approach, professional training, experimental study.

Вступ. Трансформація вищої освіти й розвиток охорони здоров'я в умовах воєнного стану в Україні актуалізують потребу якісної підготовки висококваліфікованих медичних психологів як важливих фахівців у міжпрофесійних командах, що забезпечують психологічну допомогу пацієнтам, їхнім сім'ям та іншим медичним працівникам. Якість підготовки медичних психологів у медичних ЗВО залежить від системного розвитку теоретичних знань і практичних навичок, необхідних для компетентного виконання професійних обов'язків.

Дисципліна «Основи педагогіки вищої школи» сприяє усвідомленню закономірностей освітнього процесу, розвитку педагогічного мислення, рефлексивних умінь і навичок ефективної професійної комунікації. Вона інтегрує знання з педагогіки, психології, методики викладання і практичної діяльності, створюючи міцне підґрунтя для подальшої професіоналізації майбутніх фахівців.

Сучасна практика показує, що випускники ОПП «Медична психологія» часто мають недостатньо розвинену готовність до реальної професійної діяльності, особливо в аспектах емоційної стійкості, комунікативної компетентності та здатності до ефективної взаємодії з пацієнтами й колегами. Окрім того, багато студентів відчувають стрес, тривогу і прояви синдрому емоційного вигорання впродовж навчання, що знижує якість їхньої підготовки до майбутньої професійної діяльності [18, с. 233]. Це свідчить про необхідність упровадження ефективніших педагогічних стратегій у процес формування професійної компетентності.

Актуальність цього дослідження полягає у необхідності систематизувати й обґрунтувати методи й умови ефективного формування професійної компетентності за допомогою засобів педагогіки вищої школи з урахуванням сучасних вимог до якості медичної освіти [5, с. 56].

Мета статті – теоретичне обґрунтування й експериментальна перевірка ефективності формування професійної компетентності здобувачів спеціальності «Медична психологія» засобами дисципліни «Основи педагогіки вищої школи» та її практичного застосування.

Для досягнення поставленої мети визначено такі завдання:

- проаналізувати наукові підходи до проблеми формування професійної компетентності майбутніх фахівців;
- охарактеризувати педагогічний потенціал дисципліни «Основи педагогіки вищої школи» у підготовці медичних психологів;
- виконати експериментальне дослідження рівня сформованості професійної компетентності здобувачів освіти;
- узагальнити результати дослідження і визначити перспективи наукових розвідок.

Проблема формування професійної компетентності фахівців широко представлена у працях вітчизняних і зарубіжних науковців [1; 2; 4; 8; 12; 14]. У сучасних дослідженнях професійна компетентність розглядається як інтегративна характеристика особистості, що охоплює знання, уміння, навички, цінності та готовність до ефективної професійної діяльності [15, с. 556].

Науковці в галузі педагогіки вищої школи акцентують увагу на компетентнісному під-

ході як провідній методологічній основі підготовки фахівців [1; 11; 12; 13]. У дослідженнях професійної підготовки медичних психологів підкреслюється значення міждисциплінарної інтеграції, формування комунікативної та емоційної компетентностей, а також готовності до роботи в мультидисциплінарних командах. Водночас питання використання дисциплін педагогічного циклу як засобу формування професійної компетентності здобувачів спеціальності «Медична психологія» залишається недостатньо висвітленим.

Аналіз наукових джерел дає змогу дійти висновку про необхідність поглибленого вивчення можливостей дисципліни «Основи педагогіки вищої школи» як інструменту розвитку професійної компетентності майбутніх медичних психологів з акцентом на практичне застосування здобутих знань.

Педагогіка вищої школи – фундаментальна дисципліна для формування професійної компетентності студентів спеціальності «Медична психологія». Вона забезпечує розвиток комплексу навичок, необхідних для ефективного надання психологічної допомоги й консультування [6, с. 119]. Це не лише теоретичний курс, а й методологічне забезпечення професійного розвитку майбутніх фахівців, який інтегрує сучасні підходи до навчання і виховання з урахуванням специфіки медичної психології.

Педагогіка вищої школи базується на комплексі сучасних теоретичних підходів: компетентнісного, діяльнісного, особистісно-орієнтованого й системного. Компетентнісний підхід передбачає формування у студентів комплексу знань, умінь, навичок і особистісних якостей, які дають їм змогу успішно діяти в різноманітних професійних ситуаціях. Для медичних психологів це особливо важливо, оскільки вони мають бути готові до роботи в умовах невизначеності та необхідності прийняття складних рішень щодо психологічної допомоги пацієнтам [6, с. 120].

Діяльнісний підхід у педагогіці вищої школи акцентує увагу на тому, що навчання маємо організувати як активну діяльність студентів, спрямовану на розв'язання реальних професійних завдань. Цей підхід дає змогу студентам медичної психології опано-

увати практичні навички через залучення до автентичних навчальних ситуацій, які моделюють реальні професійні сценарії [4, с. 60].

Професійна компетентність у медичній психології передбачає розвиток кількох взаємопов'язаних компонентів. По-перше, це теоретичні знання, які охоплюють розуміння психологічних, педагогічних і медичних основ професійної діяльності. По-друге, це практичні вміння й навички, що дають студентам змогу застосовувати теоретичні знання в конкретних ситуаціях надання психологічної допомоги. По-третє, це особистісні якості, такі як емпатія, толерантність, відповідальність і етичність.

Важливо зазначити, що дисципліна «Основи педагогіки вищої школи» створює умови для системного розвитку цих компетентностей за допомогою інноваційних педагогічних технологій, активних методів навчання і спеціально організованої практичної підготовки [16, с. 433].

Педагогіка вищої школи надає студентам медичної психології знання про психолого-педагогічні принципи організації навчання й розвитку, що дає їм змогу краще розуміти процеси навчання й розвитку пацієнтів і консультованих осіб. Це особливо важливо для психологів, які працюють у медичних установах, оскільки вони часто виступають у ролі педагогів, надаючи психоосвітню і реабілітаційну допомогу пацієнтам та членам їхніх родин.

Педагогіка вищої школи для медичних психологів передбачає застосування інноваційних педагогічних стратегій і технологій, які сприяють розвитку критичного мислення, творчості й самостійності студентів. Групові психологічні тренінги як ефективна педагогічна технологія занурюють студентів у психологічну практику, розвивають навички, необхідні для їхньої майбутньої професії, та сприяють формуванню психологічної культури майбутніх фахівців [17].

Проектне навчання як інноваційний підхід до організації освітнього процесу дає студентам змогу виконувати реальні професійні завдання й розвивати навички командної роботи, критичного мислення і творчого розв'язання проблем.

Значення педагогіки вищої школи полягає також у формуванні у студентів розуміння того, що професійна діяльність психолога – це не статична система знань і навичок, а динамічний процес постійного розвитку й адаптації до змінюваних вимог професії та суспільства. За допомогою засобів педагогіки вищої школи студенти навчаються бути гнучкими, адаптивними і готовими до навчання впродовж усього життя [18, с. 230].

Для ефективного формування професійної компетентності студентів медичної психології необхідно застосовувати сучасні педагогічні технології та активні методи навчання. Технологія, збагачена коучингом, демонструє високі результати в розвитку професійної самоідентичності та компетенції студентів. Ця модель інтегрує інтерактивні коучингові семінари, відеозаписані роліві симуляції клієнтських сесій та інші інструменти для посилення рефлексивного навчання.

Отже, дисципліна «Основи педагогіки вищої школи» створює міцне теоретичне і практичне підґрунтя для формування комплексної професійної компетентності здобувачів спеціальності «Медична психологія», готуючи їх до ефективної гуманістичної практичної діяльності у сфері психологічного консультування й допомоги.

Методи і методики дослідження. Дослідження мало емпіричний характер і проводилося у 2024–2025 навчальному році на базі Полтавського державного медичного університету. У ньому взяли участь 86 здобувачів освіти спеціальності «Медична психологія» I–II курсів, які вивчали дисципліну «Основи педагогіки вищої школи».

Залежно від організації навчального процесу було сформовано експериментальну групу (ЕГ, $n = 44$) і контрольну групу (КГ, $n = 42$). Формування груп відбувалося з урахуванням однорідності складу за основними соціально-демографічними і навчальними показниками, що дало змогу мінімізувати вплив сторонніх чинників на результати експерименту. У контрольній групі навчання відбувалося за традиційною методикою, тоді як в експериментальній групі впроваджували активні та практико-орієнтовані методи навчання з акцентом на застосування педагогічних

знань у майбутній професійній діяльності медичних психологів.

Для оцінювання рівня сформованості професійної компетентності було використано комплекс взаємодоповнюваних методів: анкетування, педагогічне спостереження, аналіз результатів навчальної діяльності, самооцінювання, а також методи математичної статистики.

Рівень професійної компетентності визначали за такими критеріями:

- когнітивний (обсяг і системність професійно-педагогічних знань);
- операційно-діяльнісний (уміння застосовувати знання в практичних і професійних ситуаціях);
- мотиваційно-ціннісний (усвідомлення значущості професійної діяльності та навчання);
- рефлексивний (здатність до самоаналізу і професійного саморозвитку).

За сукупністю показників було виокремлено три рівні сформованості професійної компетентності: високий, середній і низький.

Результати. Констатувальний експеримент було проведено з метою визначення первинного рівня сформованості професійної компетентності здобувачів освіти і встановлення початкової зіставності експериментальної й контрольної груп перед упровадженням формувального впливу.

Оцінювання виконували відповідно до визначених критеріїв і показників, що охоплювали мотиваційний, когнітивний і діяльнісний компоненти професійної компетентності.

На підставі отриманих даних було виокремлено три рівні сформованості професійної компетентності: високий, середній і низький. Кількісна й відсоткова обробка результатів дала змогу встановити розподіл здобувачів освіти за кожним рівнем у межах експериментальної та контрольної груп.

Результати констатувального етапу показали, що суттєвих розбіжностей між ЕГ і КГ за рівнями сформованості професійної компетентності не виявлено, що підтверджує початкову зіставність груп. Отримані дані засвідчили наявність значної частки здобувачів освіти із середнім і низьким рівнями сформованості професійної компетентності, що обґрунтовує необхідність подальшого про-

ведення формувального експерименту й упродовження спеціально розробленої педагогічної методики.

Отже, констатувальний експеримент створив надійне емпіричне підґрунтя для подальшого дослідження ефективності педагогічних умов і засобів формування професійної компетентності здобувачів освіти.

Аналіз результатів, поданих у табл. 1, свідчить про загальну однорідність експериментальної (ЕГ) і контрольної (КГ) груп на констатувальному етапі дослідження.

Таблиця 1
Рівні сформованості професійної компетентності здобувачів освіти на констатувальному етапі (%)

Рівень	ЕГ	КГ
Високий	15,9	16,7
Середній	47,7	45,2
Низький	36,4	38,1

Частка здобувачів освіти з високим рівнем сформованості професійної компетентності в ЕГ становила 15,9%, у КГ – 16,7%. Отримані значення близькі за величиною, що вказує на відсутність суттєвих розбіжностей між групами за цим показником.

Середній рівень був домінуючим у обох групах: 47,7% у експериментальній і 45,2% у контрольній групі. Це свідчить про те, що майже половина здобувачів освіти перебувала на етапі частково сформованої професійної компетентності, що є типовим для початкової стадії дослідження.

Водночас низький рівень сформованості професійної компетентності виявлено у 36,4% здобувачів ЕГ і 38,1% КГ. Наявність значної частки респондентів із низьким рівнем підтверджує актуальність упродовження цілеспрямованих педагогічних впливів, спрямованих на підвищення рівня професійної підготовки.

Отримані результати констатувального етапу експерименту засвідчили, що рівень сформованості професійної компетентності здобувачів освіти в експериментальній і контрольній групах є переважно середнім і низьким, а суттєвих статистично значущих розбіжностей між групами не виявлено, що

свідчило про недостатню інтеграцію педагогічних знань у професійну підготовку медичних психологів. Також це підтвердило їх початкову зіставність і забезпечило об'єктивні умови для подальшого експериментального дослідження.

Виявлені особливості розподілу рівнів професійної компетентності свідчать про наявність педагогічної проблеми, що полягає у недостатньому рівні сформованості окремих компонентів професійної компетентності та потребує цілеспрямованого педагогічного впливу. Саме це зумовило необхідність розроблення й упродовження спеціально організованої системи педагогічних умов і методичних заходів, спрямованих на його підвищення.

У зв'язку із цим на наступному, формувальному, етапі експерименту було передбачено впровадження експериментальної методики формування професійної компетентності здобувачів освіти, яка реалізовувалася виключно в експериментальній групі, тоді як у контрольній групі освітній процес відбувався за традиційною моделлю навчання.

Ефективність формувального етапу експерименту забезпечувалася реалізацією сукупності взаємопов'язаних педагогічних умов, спрямованих на комплексний розвиток професійної компетентності здобувачів освіти, таких як:

- інтеграція традиційних і цифрових засобів навчання в освітній процес, що забезпечувало поєднання аудиторної та самостійної роботи, візуалізацію навчального матеріалу й підвищення доступності навчального контенту;
- активізація пізнавальної діяльності здобувачів освіти за допомогою інтерактивних методів навчання (проблемне навчання, кейс-метод, дискусії, аналіз професійних ситуацій), що сприяло розвитку критичного мислення й усвідомленого засвоєння знань;
- посилення практичної спрямованості навчання через виконання практико-орієнтованих завдань, моделювання професійних ситуацій;
- формування мотивації до професійного саморозвитку й самостійного навчання, що реалізовувалося шляхом стимулювання навчальної автономії, рефлексії власних результатів і відповідальності за професійне зростання;

– систематичний педагогічний моніторинг і корекція навчального процесу, що передбачали поточне оцінювання рівня сформованості професійної компетентності та адаптацію методичних підходів відповідно до індивідуальних освітніх потреб здобувачів освіти.

Експериментальну методику на формувальному етапі впроваджували поступово.

Підготовчий етап передбачав організацію освітнього процесу відповідно до цілей експерименту. На цьому етапі було здійснено добір і структурування навчального матеріалу, підготовку цифрових освітніх ресурсів, розроблення практико-орієнтованих завдань та інструктаж здобувачів освіти щодо особливостей навчальної діяльності в умовах експерименту.

Основний етап був спрямований на безпосередню реалізацію експериментальної методики й активне впровадження визначених педагогічних умов у навчальний процес експериментальної групи. У межах цього етапу застосовували інтерактивні й цифрові методи навчання, відбувалися моделювання професійних ситуацій, виконання практичних завдань, а також організували самостійну роботу здобувачів освіти з використанням цифрових ресурсів.

Підсумковий етап був орієнтований на узагальнення результатів формувального впливу й підготовку до контрольного етапу експерименту. На цьому етапі здійснювалися рефлексія навчальної діяльності здобувачів освіти, систематизація знань і вмінь, а також оцінювання готовності здобувачів освіти до подальшого професійного зростання.

Контрольний етап педагогічного експерименту було проведено з метою перевірки ефективності впровадженої експериментальної методики формування професійної компетентності здобувачів освіти й визначення динаміки її рівнів у експериментальній і контрольній групах. На цьому етапі було виконано повторну діагностику рівнів сформованості професійної компетентності здобувачів освіти з використанням тих самих критеріїв, показників і діагностичних методик, як і на констатувальному етапі. Це забезпечило коректність порівняння результатів і можливість об'єктивної оцінки змін, які відбулися внаслідок формувального впливу.

В експериментальній групі оцінювання проводили після завершення реалізації експериментальної методики, тоді як у контрольній групі освітній процес упродовж усього періоду дослідження відбувався за традиційною моделлю навчання. Отримані результати було піддано кількісному й якісному аналізу з подальшим порівнянням рівнів сформованості професійної компетентності на початку та наприкінці експерименту.

Контрольний етап дав змогу встановити ступінь результативності експериментальної методики, виявити позитивну динаміку сформованості професійної компетентності здобувачів освіти і підтвердити доцільність упровадження визначених педагогічних умов в освітній процес.

Порівняльний аналіз результатів констатувального і контрольного етапів експерименту засвідчив позитивну динаміку рівнів сформованості професійної компетентності здобувачів освіти експериментальної групи.

Зокрема, після завершення формувального етапу в експериментальній групі спостерігали збільшення частки здобувачів освіти з високим рівнем професійної компетентності та відповідне зменшення кількості осіб із низьким рівнем. Це свідчить про ефективність упроваджених педагогічних умов і цілеспрямований вплив експериментальної методики на всі структурні компоненти професійної компетентності.

Водночас у контрольній групі зміни показників мали незначний або несистемний характер, що може бути пояснено впливом традиційного освітнього процесу без спеціально організованого педагогічного впливу.

Отже, зіставлення результатів до і після експерименту підтверджує, що позитивні зрушення у сформованості професійної компетентності стали наслідком реалізації експериментальної методики, а не випадкових або зовнішніх чинників.

Рівні сформованості:

високий – стійка мотивація, глибокі знання, упевнене застосування в практичній діяльності;

середній – достатній рівень знань і вмінь, часткова самостійність, потреба в педагогічній підтримці;

Таблиця 2

Критерії, показники і рівні сформованості професійної компетентності здобувачів освіти

Критерій	Показники
Мотиваційний	– усвідомлення значущості майбутньої професійної діяльності; – позитивне ставлення до навчання і професійного саморозвитку; – прагнення до підвищення власного професійного рівня
Когнітивний	– рівень засвоєння теоретичних знань із фахових дисциплін; – здатність до аналізу, узагальнення і систематизації навчального матеріалу; – володіння професійною термінологією
Діяльнісний	– уміння застосовувати знання в практичних ситуаціях; – сформованість професійних умінь і навичок; – здатність до самостійного виконання практичних завдань

низький – фрагментарні знання, низька мотивація, труднощі в практичному застосуванні.

Підсумкове діагностування засвідчило позитивну динаміку рівнів сформованості професійної компетентності, особливо в експериментальній групі.

Таблиця 3

Рівні сформованості професійної компетентності здобувачів освіти після формувального етапу (%)

Рівень	ЕГ	КГ
Високий	38,6	21,4
Середній	45,5	47,6
Низький	15,9	31,0

Порівняльний аналіз результатів до і після експерименту свідчить про істотне зростання кількості здобувачів із високим рівнем професійної компетентності в експериментальній групі та відповідне зменшення низького рівня.

Для перевірки статистичної значущості отриманих результатів було застосовано критерій χ^2 Пірсона, який підтвердив наявність статистично значущих розбіжностей між показниками контрольної та експериментальної груп після завершення формувального етапу ($p < 0,05$), що засвідчує ефективність упроваджених педагогічних засобів.

Отже, результати експериментального дослідження доводять доцільність використання дисципліни «Основи педагогіки вищої школи» як ефективного засобу формування професійної компетентності майбутніх медичних психологів.

Результати констатувального етапу експерименту засвідчили переважання середнього

й низького рівнів сформованості професійної компетентності в більшості здобувачів освіти. Це підтвердило необхідність цілеспрямованого педагогічного впливу в процесі вивчення дисципліни «Основи педагогіки вищої школи».

На формувальному етапі було зафіксовано позитивну динаміку за всіма визначеними критеріями. Зокрема, спостерігали підвищення рівня усвідомлення значущості педагогічних знань для майбутньої професійної діяльності, розвиток навичок професійної комунікації та здатності до рефлексії власного досвіду.

Порівняльний аналіз результатів до і після експерименту засвідчив статистично значуще зростання показників високого рівня сформованості професійної компетентності, що підтверджує ефективність вибраних педагогічних засобів.

Висновки. За результатами дослідження встановлено, що дисципліна «Основи педагогіки вищої школи» має потужний дидактичний потенціал для формування професійної компетентності здобувачів освіти спеціальності «Медична психологія». Її цілеспрямоване і методично обґрунтоване використання в освітньому процесі сприяє розвитку професійно важливих якостей майбутніх фахівців, забезпечує інтеграцію теоретичних знань і практичних умінь, а також підвищує рівень готовності здобувачів освіти до здійснення професійної діяльності в галузі медичної психології.

Отримані результати мають практичну значущість і можуть бути використані під час розроблення освітніх програм, робочих навчальних планів і методичних матеріалів

для підготовки фахівців у галузі медичної психології. Застосування комплексу методів і прийомів педагогіки вищої школи в навчальному процесі дає змогу підвищити ефективність професійної підготовки майбутніх медичних психологів і забезпечити цілеспрямоване формування їхньої професійної компетентності.

Наукова новизна дослідження полягає у тому, що вперше експериментально перевірено ефективність застосування активних методів навчання дисципліни «Основи педагогіки вищої школи» для формування професійної компетентності студентів спеціальності

«Медична психологія». За результатами педагогічного експерименту виявлено статистично значущу позитивну динаміку рівнів сформованості професійної компетентності здобувачів освіти до і після впровадження розроблених педагогічних заходів.

Перспективу наукових розвідок убачаємо в розробленні та впровадженні міждисциплінарних освітніх моделей, орієнтованих на комплексне формування професійної компетентності майбутніх медичних психологів з урахуванням сучасних вимог медичної та психолого-педагогічної освіти.

Список використаних джерел

1. Балабанова К., Шевченко, О., Блохіна І. Роль цифрових технологій у формуванні мотивації до навчання в сучасній психології освіти. *Перспективи та інновації науки. Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»*. 2025. № 4(50). С. 1217–1231. DOI: 10.52058/2786-4952-2025-4(50)-1217-1231
2. Бех І. Д. Компетентнісний підхід у сучасній освіті. Київ : Освіта, 2020. 312 с.
3. Губарь О., Гриньова М. Формування навичок взаємодії студентів педагогічних закладів у контексті вивчення освітнього компоненту «Основи інклюзивної освіти». *Витоки педагогічної майстерності*. 2025. № 35. С. 58–65. DOI: 10.33989/2075-146x.2025.35.330979
4. Денисовець Т., Денисовець І., & Хоменко П. Розвиток критичного мислення і рефлексії як засобу профілактики емоційного вигорання майбутніх фахівців у закладах вищої освіти України. *Українська професійна освіта=Ukrainian Professional Education*. 2025. № 18. С. 55–64. DOI: 10.33989/2519-8254.2025.18.347629
5. Козирод О. Теоретико-методичні аспекти навчання магістрів педагогіки і психології вищої школи. *Витоки педагогічної майстерності*. 2024. № 33. С. 117–122. DOI: 10.33989/2075-146x.2024.33.310008
6. Савченко О. Я. Компетентнісний підхід у підготовці фахівців вищої школи. Київ : *Педагогічна думка*, 2022. 256 с.
7. Ягупов В. В. Професійна підготовка фахівців у системі вищої освіти. Київ : Либідь, 2020. 560 с.
8. Biggs J., Tang C. *Teaching for quality learning at university* (4th ed.). McGraw-Hill Education (UK), 2022, 440 с.
9. Dubinskyi S., Prusak P., Pashchenko V., Sukhoversha M., Kastornyk, I. A Technology-Enhanced Coaching Model for Professional Readiness in Psychology Education. *Journal of Educational Technology and Learning Creativity*, 2025. P. 243–255. DOI: 10.37251/jetlc.v3i2.2354
10. Epstein R. M., Hundert E. M. Defining and assessing professional competence. *JAMA*. 2020. Vol. 323, № 2. P. 226–235. DOI: 10.1001/jama.2020.323
11. Harden R. M. Outcome-based education: The future is today. *Medical Teacher*. 2020. Vol. 42, № 6. P. 555–559. DOI: 10.1080/0142159X.2020.1445008
12. Innovative approaches to the implementation of inclusive education in higher education institutions of Ukraine / I. Dmytriieva, T. Dovhaliuk, A. Sobchuk, O. Shevchenko, O. Biliuk. *Seminars in Medical Writing and Education*. 2025. № 4. P. 431–444. DOI: 10.56294/mw2025444
13. Zheng J. Research on the Reform of Mental Health Education and Teaching to Enhance the Professional Identity of Teacher Training Students in Higher Education Institutions, *Education Insights*, Nov. 2025. P. 229–241. DOI: 10.70088/mawnas23

References

1. Balabanova, K., Shevchenko, O. & Blokhina, I. (2025). The role of digital technologies in the formation of motivation for learning in modern educational psychology. *Prospects and innovations of science (Series "Pedagogy", Series "Psychology", Series "Medicine, 4 (50)*, 1217–1231 [in Ukrainian].
2. Bech, I. D. (2019). *Kompetentnisnyi pidkhid u suchasni osviti* [Competency-based approach in modern education]. Kyiv: *Osvita* [in Ukrainian].
3. Hubar, O., Grynova, M. (2025). *Formuvannya navychok vzaemodii studentiv pedahohichnykh zakladiv u konteksti vvyvchennia osvitnoho komponentu "Osnovy inkluzyvnoi osvity"*. *Vytoky pedahohichnoi maisternosti* [Formation

- of interaction skills of students of pedagogical institutions in the context of studying the educational component fundamentals of inclusive education]. The sources of pedagogical skills [in Ukrainian].
4. Denysovets, T., Denysovets, I. & Khomenko, P. (2025). Formuvannia navychok vzaiemodii studentiv pedahohichnykh zakladiv u konteksti vyvchennia osvithnoho komponentu "Osnovy inkluzyvnoi osvity" [Development of critical thinking and reflection as a means of preventing emotional burnout of future specialists in higher education institutions of Ukraine], *Vytoky pedahohichnoi maisternosti=Ukrainian Professional Education* [in Ukrainian].
 5. Kozyrod, O. (2024). Teoretyko-metodychni aspekty navchannia mahistriv pedahohiky i psykholohii vyshchoi shkoly [Theoretical and methodological aspects of teaching masters students in pedagogy and psychology of higher education]. *Vytoky pedahohichnoi maisternosti* [in Ukrainian].
 6. Savchenko O. Ya. (2022). Kompetentnisnyi pidkhid u pidhotovtsi fakhivtsiv vyshchoi shkoly [Competency-based approach in the training of higher education specialists]. Kyiv : Pedahohichna dumka [in Ukrainian].
 7. Yagupov V. V. (2020). Profesiina pidhotovka fakhivtsiv u systemi vyshchoi osvity [Professional training of specialists in the higher education system]. Kyiv : Lybid [in Ukrainian].
 8. Biggs, J., & Tang, C. (2019). Teaching for quality learning at university (4th ed.). Open University Press.
 9. Dubinskyi, S., Prusak, P., Pashchenko, V., Sukhoversha, M. and Kastornykh, I. (2025). A Technology-Enhanced Coaching Model for Professional Readiness in Psychology Education. *Journal of Educational Technology and Learning Creativity*. DOI: 10.37251/jetlc.v3i2.2354
 10. Epstein, R. M., Hunder, E. M. (2020). Defining and assessing professional competence. *JAMA*. 2020. Vol. 323, № 2. P. 226–235. DOI: 10.1001/jama.2020.323
 11. Harden R. M. Outcome-based education: The future is today (2020). *Medical Teacher*. Vol. 42, № 6. P. 555–559. DOI: 10.1080/0142159X.2020.1445008
 12. Innovative approaches to the implementation of inclusive education in higher education institutions of Ukraine / I. Dmytriieva, T. Dovhaliuk, A. Sobchuk, O. Shevchenko, O. Biliuk. *Seminars in Medical Writing and Education*. 2025. № 4. 444. DOI: 10.56294/mw2025444
 13. Zheng, J. (2025). Research on the Reform of Mental Health Education and Teaching to Enhance the Professional Identity of Teacher Training Students in Higher Education Institutions. *Education Insights*, 2(11), 229–241. DOI: 10.70088/mawnas23

Дата першого надходження статті до видання: 06.02.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 05.03.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 15.05.2026